

Подільське СЛОВО

№4 (5211) П'ятниця, 27 січня 2017 року

12 сторінок

Наші гроші

Збільшенню з першого січня мінімальної зарплатні радіє лише кожен четвертий українець. Згідно з даними соціологічного опитування, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова наприкінці минулого року в усіх регіонах України (крім анексованого Криму та окупованих територій Донбасу), лише третина респондентів (33,9%) очікують, що підвищення «мінімалки» вплине на їх матеріальне становище позитивно, 44,1% вважають, що не вплине, 13,1% — вплине негативно. 8,9% опитаних вагалися з відповіддю. Неоднозначними є очікування суспільства щодо впливу підвищення мінімальної зарплати на економічну ситуацію в країні. Позаяк, влада країни вважає це серйозним позитивним кроком у розвитку української економіки.

Підвищення «мінімалки»: чи стане життя вдвічі кращим

«Завдання на 2017 рік у роботі кожного міністерства, кожного міністра — розвиток економіки, створення робочих місць, забезпечення сплати чесних податків до бюджету, їх перерозподіл від підвищення соціальних стандартів, визначення засад для підвищення мінімальної зарплатні, якої б сфери це не стосувалося. Мінімальна заробітна плата підвищена вдвічі, відповідно, має бути вища і середня зарплата. Я переконаний: ми заклали всі основи, щоб ця формула спрацювала успішно», — зазначив на засіданні Кабміну Прем'єр-міністр Володимир Гройсман.

Питання виплати легальних заробітних плат та підвищення мінімальної зарплатні безпосередньо пов'язані з питанням підвищення пенсій. Збільшивши розмір «мінімалки» і, відповідно, податкових надходжень, чиновники розраховують залатати діри в Пенсійному фонді.

«Пенсія — це похідна від заробітної плати. В країні, де мізерні зарплати, не може бути високих пенсій. Не може бути високих пенсій у країні, де половина працюючих громадян або не сплачують єдиний соціальний внесок, або сплачують його в неповному обсязі. Стан Пенсійного фонду — це відображення стану економіки», — пояснює віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко. З його слів, підвищення мінімальної заробітної плати дасть додатковий ресурс Пенсійному фонду для вирівнювання ситуації і відновлення справедливості у пенсійному забезпеченні українців. А приховування зарплат, їх виплата «в конверті» просто позбавляє людей можливості отримання пенсії в майбутньому.

Та економічні експерти не до кінця розділяють думку урядовців. Вони переконані, що підвищення мінімальної зарплатні, а відповідно обсягів податків, не вплине на роботу середніх підприємств, адже заробітна плата на цих підприємствах ще торік була значно вища ніж 3200 гривень. Фактично,

кажуть фахівці, навантажили лише малий бізнес, який змусили сплачувати вдвічі більшу суму відрахувань єдиного соціального внеску (ЄСВ), податку на доходи фізичних осіб і військового збору. Пільги надали тільки фізичним особам-підприємцям, які сплачують єдиний податок (І група), — відрахування ЄСВ для них становлять 0,5% нової «мінімалки», незалежно від факта отримання доходу, тобто 352 гривні щомісяця.

Звісно, все це може потягнути за собою ще одну серйозну проблему — щоб зменшити витрати на утримання персоналу, дрібні підприємці будуть пробувати «іти в тінь», переводити працівників на неповну ставку або ж навіть припинити свою діяльність. Між тим, керівництво країни обіцяє будь-що змусити бізнес платити найменшим працівникам визначений Кабміном мінімум. За дорученням прем'єра в уряді створена робоча група, яка відслідковуватиме реалізацію рішення щодо підвищення мінімальної зарплатні вдвічі. Аналогічні спеціальні робочі групи працюватимуть в областях та містах України.

Так, голова обласної державної адміністрації Степан Барна днями заявив, що будь-які спроби з боку представників бізнесу працювати «в тіні», не сплачувати податки чи не працювати офіційно працівників будуть каратися великими штрафами.

«Минулого року в нашій області було створено максимально комфортні умови для бізнесу. Зокрема, єдиний соціальний внесок зменшено від 37 до 22 відсотків. Відповідно, політика держави полягала в тому, що в еквіваленті цієї суми має зрости мінімальна заробітна плата. Протягом року ми дали бізнесу можливість адаптуватися до таких нововведень і зменшили податкове навантаження. А сьогодні хочемо підняти соціальні стандарти», — зазначив Степан Барна та закликав українців повідомляти на урядову «гарячу лінію» за номером телефону «1545» про по-

рушення (якщо на підприємстві не виплачується заробітна плата, або занижується чи приховується, якщо замість вищої зарплатні в новому році людину скоротили, перевели на неповний робочий день чи неповну ставку, - авт.).

Очільник області також наголосив на тому, що законодавство жорстке до тих підприємців, які ставлять за мету мінімізувати офіційне працевлаштування працівників, сплату податків тощо. До них будуть застосовуватися штрафні санкції від 10 до 100 кратного розміру мінімальної заробітної платні. А з 1 січня це від 32000 до 320000 грн.

«Ми даємо місяць, щоб всі підприємці встигли легалізувати свій бізнес та навести лад. Вже з середини лютого розпочнуться перевірки та буде вжито необхідних заходів до порушників, — каже Степан Барна. — Завдяки підвищенню мінімальних зарплат та соцстандартів, очікуємо і зростання надходжень до місцевих бюджетів. Наприклад, в об'єднаних територіальних громадах 60% ПДФО залишається в місцевих бюджетах. Якщо до цього ще додати надходження від сплати податків на місцях, то це суттєвий ресурс, який можна інвестувати у ремонт доріг, облаштування інфраструктури населених пунктів, ремонт закладів соціальної сфери тощо».

Та як би райдужно усе це не звучало, на жаль, практика показує, що водночас із підвищенням соціальних стандартів, як на дріжджах, ростуть ціни практично на все, зумовлюючи чергову хвилю інфляції.

Насправді ж, лише час покаже, чи виправдали себе такі радикальні кроки українського уряду. А поки, живемо за новими «правилами гри» з вірою у краще.

Відзначили
достойних

3

Рада старшокласників
святкувала
10-річний ювілей

4

Парад
вертепів
у Козівці

6

«Соборна
мати Україна —
одна для всіх
як оберіг»

7

Наша сторінка

facebook

www.facebook.com/
PodilskeSlovo

ПІДДОН - ЗАХІД

Транспортне забезпечення
м. Тернопіль, вул. Гайова, 30; вул. Об'їзна, 17.
Тел.: (0352) 25-88-28,
(067) 350-20-58, (067) 350-20-60.
www.pallet-west.com.ua

ТОВ ЕКК "Роміс"

Проводить експертну оцінку нерухомого майна:
будинків, квартир, земельних ділянок тощо.

Роботи із землеустрою:
приватизація землі; геодезичні роботи;
нормативна оцінка земельних ділянок.

м. Тернопіль, вул. Крушельницької, 18, 7-й пов.,
тел./факс 43-50-27, 067 797-93-04

Компанія ТзОВ «Радехівський цукор» проводить
безкоштовне відвантаження сирого жому в

- Збаразькому підрозділі (Тернопільська обл., Збаразький р-н, м. Збараж, майдан Кармелюка, 1);
- Хоростківському підрозділі (Тернопільська обл., Гусятинський р-н, м. Хоростків, вул. Заводська, 1);
- Чортківському підрозділі (Тернопільська обл., Чортківський р-н, смт Заводське, вул. І. Франка, 1).

Відвантаження відбувається кожного вівторка та четверга
з 8 год. до 16 год.

Освіта | Крайці з крайчих

Учитель — це не професія, а покликання

22-23 січня 2017 р. в Тернопільському ОКІППО відбувся заключний етап обласного туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2017». У кожній номінації — «Біологія», «Музичне мистецтво», «Початкова освіта», «Інформатика» — змагалися 4 найкращих педагоги Тернопільського району.

Вони пройшли такі конкурсні випробування: майстер-клас; тестування з фахової майстерності; експертиза підручника; презентація навчального проекту; проведення відкритих уроків у ЗНЗ м. Тернополя. Метою професійної майстерності, популяризації педагогічних здобутків.

Високоповажне журі обрало чотирьох лауреатів конкурсу «Учитель року-2017». Ними стали:

- у номінації «Біологія» — **Оксана Романівна Яремко**, вчитель біології Довжанківської ЗОШ І-ІІІ ст.;
 - у номінації «Музичне мистецтво» — **Оксана Іванівна Дідух**, учитель музичного мистецтва Ангелівської ЗОШ І-ІІІ ст.;
 - у номінації «Початкова освіта» — **Оксана Ігорівна Крижанівська**, вчитель початкових класів Буцнівської ЗОШ І-ІІІ ст.;
 - у номінації «Інформатика» — **Зоряна Петрівна Воловник**, учитель інформатики НВК «Великобуківська ЗОШ І-ІІІ ст. – гімназія ім. С. Балея». Вона, до слова, і стала переможцем заключного етапу обласного туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2017» і представлятиме Тернопільську область на Всеукраїнському етапі.
- Конкурси педагогічної майстерності в наш час є вкрай необхідні, адже вони сприяють вдосконаленню професійної майстерності педагога, дають можливість поспілкуватися з колегами, поділитися досвідом і взяти щось корисне для своїх уроків. Тож щиро вітаємо лауреатів з високими досягненнями, а також учасників змагань у рамках конкурсу, — зазначив, підсумовуючи результати конкурсу, головний освітній Тернопільського району Василь Цаль.

У наступних номерах «Подільського слова» ми познайомимо наших читачів із педагогами, яких справедливо можна вважати кращими на Тернопіллі.

Податкові новини

Магазинів – кілька. Декларація – одна

Суб'єкти господарювання, які торгують підакцизними товарами вроздріб і мають кілька пунктів продажу товарів, що розташовані в одній або різних адміністративно-територіальних одиницях, тобто, мають один або різні коди за КОАТУУ, але ці адміністративно-територіальні одиниці обслуговуються однією податковою інспекцією, подають одну декларацію з акцизного податку з відповідною кількістю додатків 6. Про це інформували у відділі контролю за обігом та оподаткування підакцизних товарів Тернопільської ОДПІ.

Для прикладу, підприємець має торгову точку в смт Березовиця та у м. Тернополі. В такому разі, йому необхідно подати до Тернопільської ОДПІ одну декларацію та два додатки 6.

В Тернопільській ОДПІ також інформують жителів району про те, що у Центрі обслуговування платників проводять щоденні тренінги та надають практичну допомогу у заповненні нової форми Декларації про майновий стан та доходи. Телефон для довідок: 43-46-10.

Відділ організації роботи
Тернопільської ОДПІ.

Робота в Збройних силах України

Запрошуємо на військову службу за контрактом.

Служба у будь-якому регіоні України. Грошове забезпечення — від 7000 грн. Одноразова грошова винагорода від мерії м. Тернопіль — 10 000 грн. (у разі укладення контракту через Тернопільський ОМВК). Звертатися за адресою: м. Тернопіль, вул. Тролейбусна, 5. Тел.: (0352) 43-58-19, (096) 844-29-77.

Актуально | Від чого залежить рівень життя пенсіонерів

Підвищення пенсійного віку — безпідставне

Питання про підвищення пенсійного віку знято з переговорів із Міжнародним валютним фондом з підготовки нової редакції Меморандуму про співробітництво за програмою EFF. Про це заявив віце-прем'єр-міністр Павло Розенко.

Нагадаємо, що МВФ пропонував поступово до 2027 року підвищити пенсійний вік в Україні до 63 років. На думку віце-прем'єра, не дасть бажаного ефекту щодо скорочення дефіциту бюджету Пенсійного фонду України.

«Це наша принципова позиція. Ще у 2011 році, коли Янукович із Азаровим проводили так звану «пенсійну реформу», підвищуючи пенсійний вік, я говорив про те, що такий крок ні для України, ні для українців позитиву не принесе. І, зрештою, ми побачили: у 2011 році дотація з бюджету Пенсійному фонду становила 40 млрд. грн., сьогодні — 140 млрд. грн. Тобто, цілком очевидно, що питання не в пенсійному віці, а в абсолютно інших речах», — сказав Розенко.

Нагадаємо, що за тією ж «ре-

формою» був підвищений і обов'язковий страховий стаж відразу на 10 років. На сьогодні для чоловіків — 30 років, а для жінок — 27 років. Тож уряд України одностайний у тому, що чергове підвищення страхового стажу, як і пенсійного віку, безпідставне.

За словами Павла Розенка, концепція пенсійної системи полягає в наступному, і це зафіксовано у чинному законодавстві, українець має отримувати пенсію з трьох джерел — солідарного рівня, національного і недержавного пенсійного страхування.

«Солідарна система вже вичерпала себе і не здатна забезпечити високих пенсій, тому як її не «перекроїть» — змінами формул, віку, стажу, — той мінімум, який сьогодні отримують люди, це константа, яку ми можемо тільки трохи осучаснювати», — зазначив віце-прем'єр-міністр та додав, що українці мають зрозуміти одну просту істинку: пенсія — це похідна від заробітних плат і сплачених податків, тож від цього безпосередньо залежить і рівень життя пенсіонерів.

Актуально | Зміни в законодавстві

Дострокові пенсії учасникам АТО

Президент Петро Порошенко підписав Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо пенсійного забезпечення окремих категорій осіб із числа учасників антитерористичної операції».

Документом внесено зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» й надано право на призначення пенсії за віком військовослужбовцям, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які брали безпосередню участь в АТО в районах її проведення. Змінами передбачено, що на призначення дострокової пенсії після досягнення чоловіками 55 років, а жінкам — 50 років та за наявності страхового стажу не менше як 25 років для чоловіків і не менше як 20 років для жінок мають право «військовослужбовці, особи начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які брали участь у бойових діях, в антитерористичній операції в районах її проведення, а також ті, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії, каліцтва, отриманих при захисті Батьківщини або при виконанні інших обов'язків військовослужбовців, або внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, виконанням міжнародного обов'язку чи

безпосередньою участю в антитерористичній операції в районах її проведення, дружини (чоловіки), якщо вони не взяли повторний шлюб, і батьки військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які померли (загинули) у період проходження військової служби чи після звільнення із служби, але внаслідок поранення, контузії, каліцтва, отриманих при виконанні обов'язків військової служби (службових обов'язків), захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті, ліквідацією Чорнобильської катастрофи, виконанням міжнародного обов'язку чи безпосередньою участю в антитерористичній операції в районах її проведення, особи, які надало статус учасника бойових дій відповідно до пункту 20 статті 6, інваліда війни відповідно до пунктів 12 та 13 статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», особи з числа резервістів і військовозобов'язаних, яким надано статус учасника бойових дій відповідно до пункту 19 статті 6, інваліда війни відпо-

відно до пункту 11 статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», дружини (чоловіки), якщо вони не взяли повторний шлюб, і батьки, яким надано статус особи, на яку поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», відповідно до абзаців шостого та сьомого пункту 1 статті 10 зазначеного Закону, а також абзацу восьмого пункту 1 статті 10 зазначеного Закону з числа членів сімей резервістів і військовозобов'язаних».

Таким чином, право на дострокову пенсію за віком отримують учасники бойових дій, котрі захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України в складі добровольчих формувань, які було включено до складу ЗСУ, Міністерства внутрішніх справ, Національної гвардії та інших утворених відповідно до законів України військових формувань і правоохоронних органів, а також військовозобов'язані (резервісти, військовозобов'язані), особи рядового, начальницького складу та добровольці; добровольці, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час участі в АТО, дружини (чоловіки), якщо вони не взяли повторний шлюб, і батьки тих вищезазначених категорій громадян, які загинули чи пропали безвісти, померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, отриманих під час участі в АТО або забезпечення її проведення.

Галина ГУМНИЦЬКА,
заступник начальника ТО УПФУ
Тернопільської області.

Юридичний відділ громадської організації «Об'єднання бойових побратимів» допоможе у вирішенні проблем в Україні та за її межами учасникам бойових дій. За детальною інформацією звертайтеся за тел. (067) 254-95-06; (095) 037-80-89. E-mail: obdnannya.boivikhpobratimiv@gmail.com

Наша сторінка в соцмережі «Facebook»: <https://www.facebook.com/groups/588469884624946> (ГО «Об'єднання бойових побратимів»).

Відзначили достойних

Справжньому патріоту та господарнику – почесна нагорода

25 січня голова обласної державної адміністрації Степан Барна вручив почесну нагороду генеральному директору товариства «Микулинецький Бровар» Степану Трояну.

Згідно з Указом Президента України Петра Порошенка, за значний особистий внесок у розвиток агропромислового виробництва, вагомі трудові досягнення, багаторічну самовіддану працю та з нагоди Дня працівників сільського господарства Господарника Тернопільської області «За заслуги перед Україною» Степан Барна вручив почесну нагороду генеральному директору товариства «Микулинецький Бровар» Степану Трояну.

6 000 грн. Крім того, товариство вчасно сплачує податки у бюджети всіх рівнів — протягом минулого року це понад 30 млн. грн. Ось приклад господарності, підприємливості та патріотизму», — зауважив під час вітального слова Степан Барна.

На Тернопільщині стало на 25 матерів-героїнь більше

Сьогодні в нашій області налічується 13 тис. 354 багатодітних сімей. Торік, відповідно до Указу Президента, звання «Мати-героїня» було присвоєно 58 матерям. Днями такі ж почесні звання отримали ще 25 жінок, які виховують 5 і більше дітей.

«Дорогі наші матері, я схилию голову перед кожною з вас. Щоденна ваша праця — безцінна. Дякуємо вам за жертвовні зусилля та розуміння, з яким ви виховуєте дітей. Бажаю вашим сім'ям злагоди, терпіння й любові», — сказав голова ОДА Степан Барна під час урочистого нагородження матерів-героїнь.

Історія кожної багатодітної родини — особлива та повна цікавих

історій. Так, серед нагороджених сьогодні матір'ю-рекордсменкою є **тернополянка Лілія Павлівна Балик** — у сім'ї зростає аж одинадцять дітей! Із Тернопільського району відзнаку отримала **Тетяна Володимирівна Пастух із села Грабовець**, яка виховує п'ятьох дітей.

До слова, почесне звання України «Мати-героїня» отримують жінки, які народили та виховали

до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей, у тому числі усиновлених в установленому законодавством порядку. При цьому враховується вагомий особистий внесок матерів у виховання дітей у сім'ї, створення сприятливих умов для здобуття освіти, розвитку творчих здібностей, формування високих духовних і моральних якостей.

Чотирьом жителям Тернопільщини присвоїли почесні звання

Низку почесних звань присвоїв Президент України жителям Тернопільщини. Про це йдеться в Указі «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Союзна України».

Так, ректор Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, доктор медичних наук, професор **Михайло Корда** став «Заслуженим діячем науки і техніки України».

За значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток Української держави, справу консолідації українського суспільства, багаторічну сумлінну працю почесне звання «Заслужений винахідник України» присвоєно професору Тернопільського національного економічного університету **Володимиру Кочану**.

Степан Данилишин, директор агропромислового підприємства «Обрій», удостоївся звання «Заслужений працівник сільського господарства України».

А нагороду «Заслужений машинобудівник України» отримав заступник генерального директора товариства «ОСП КОРПОРАЦІЯ ВАТРА» **Мирослав Живчик**.

Президент відзначив двох тернополян орденом Свободи

Василь Квасновський

За значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток Української держави, справу консолідації українського суспільства, багаторічну сумлінну працю орденом Свободи, згідно з президентським Указом, отримали громадський-політичний діяч **Василь Квасновський** та керівник Тернопільської міської громадської організації «Інститут національного відродження імені Ігоря Герети», громадсько-політичний діяч **Володимир Колінець**.

Володимир Колінець

Новини | Коротко про головне

25 січня уряд схвалив новий Порядок ведення Реєстру з відшкодування ПДВ, розроблений Мінфіном з метою полегшення ведення бізнесу в Україні та зменшення корупції. Існуючий порядок ведення реєстру є надто складним і встановлює високі вимоги до платників податку. На противагу старій схемі, коли ДФС вела два реєстри відшкодування ПДВ і воно здійснювалося на підставі висновків, які ДФС передавала Держказначейству, з 10 січня 2017 року сформовано Єдиний публічний реєстр заяв. «Ми поспішно робимо регулятори для покращення умов ведення бізнесу в Україні. Регулятори будуть розроблені та впроваджені в найближчі місяці. Ми прагнемо оперативно на них реагувати. Нині ми напрацювали новий механізм відшкодування ПДВ — прозорий і своєчасний, за яким усі платники податків будуть у рівних умовах», — зазначив міністр фінансів Олександр Данилюк.

У 2017 році соціальні стандарти будуть зростати вищими темпами, аніж інфляція. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко. «У Держбюджеті на цей рік інфляція прогнозується на рівні 8-9%, а зростання мінімальних соціальних стандартів, у середньому, на 10,1-10,2%. І такі темпи ми будемо зберігати», — сказав він. У разі, якщо уряд побачить якісь додаткові ризики для розкручування інфляції, Кабмін миттєво відреагує на це і внесе відповідні зміни до Державного бюджету України, зокрема і щодо додаткового підвищення соціальних стандартів.

Кабмін схвалив законопроект щодо додаткового соціального захисту учасників Револьюції Гідності. Його розроблено на виконавчі результати зустрічі з ініціативною групою постраждалих на Майдані. 18 січня Кабінет Міністрів ухвалив документ щодо внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», розроблений Міністерством соціальної політики, яким передбачено надання майданівцям статусу учасника бойових дій. Зокрема, передбачено надання майданівцям статусу учасника бойових дій. Зокрема, передбачено надання майданівцям статусу учасника бойових дій. Зокрема, передбачено надання майданівцям статусу учасника бойових дій.

19 січня у Верховній Раді зареєстрований законопроект №5670 «Про державну мову». У документі йдеться про те, що українська мова є обов'язковим засобом спілкування на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади, місцевого самоврядування, а також в інших публічних сферах суспільного життя. Контролюватиме дотримання закону новостворена структура — Національна комісія зі стандартів державної мови, у якій буде великий запас методів — нагляд, контроль та різноманітні санкції — від попередження до штрафу. Традиційно, думки щодо діяльності цієї комісії розділені: одні галять підтримують, інші порівнюють новачку мало не з чекістськими методами, стверджуючи, що українську не варто насаджувати насильно. «Ненормальна ситуація з мовою в Україні виникла в результаті тривалого насильницького процесу русифікації. І виправити її без примусу в зворотній бік неможливо, бо коли держслужбовець двох слів не може зв'язати державною мовою — це не гумор, а ганьба для країни», — зазначає голова комітету з питань культури і духовності Микола Княжицький.

У посвідчення водія додадуть мікрочіп. Також змінять термін дії і підкатегорії. Відповідні зміни мають набрати чинності з 1 лютого 2017 року. «Про дозвіл на керування транспортними засобами» та ПДДР України. «Від цих нововведень очікуємо більшої безпеки та свободи дорожнього руху. Коли унормуємо вік отримання прав, розширимо доступ до керування окремими категоріями транспорту. Мікрочіпи забезпечать захист від підробок, а перегляд строків діяльності сприятиме безпеці дорожнього руху», — пише у Facebook заступник міністра МВС Анастасія Деєва. Сьогодні національним посвідченням водія дає право керувати транспортом протягом 30 років з дати його отримання. Новими нормами встановлять нові строки — від 5 до 15 років залежно від категорії транспорту, з метою періодичної перевірки знань і навичок. У МВС додають, що важливо проводити перевірку відповідності здоров'я водіїв встановленим медичним і психофізичним вимогам.

Дорожники збираються повернути незаконно захоплені землі у Тернопільському районі. У 2017 році Служба автомобільних доріг у Тернопільській області розпочинає процес інвентаризації земельних ділянок у межах області. Опираючись на Закон України «Про земельний кадастр», Служба має намір надати кадастровий номер усім ділянкам, користувачем яких є. Завдяки такому кроку робота організації стане прозорішою, громадяни матимуть відкритий доступ до інформації про її власність, — повідомляють у відомстві. Також інвентаризація земель дозволить продемонструвати громадянам недобросовісність деяких фізичних та юридичних осіб, які самовільно захопили смуги відводу. Яскравий приклад самозахоплення державних земель можна спостерігати на ділянці дороги М-12 Стрий-Тернопіль-Кіровоград-Знам'янка в напрямку села Смиківці Тернопільського району, де на смузі відводу в розмірі закладу зі сфери обслуговування. Служба автомобільних доріг у Тернопільській області попереджає: після інвентаризації земельних ділянок усі об'єкти, незаконно встановлені на смузі відводу, підлягатимуть негайному знесенню.

У вихідні в Тернополі відбудеться справжнє свято хокею. 28-29 січня на озері триватимуть змагання «Ternopil Hockey Classic». За словами організаторів турніру, побігати за шайбою сюди з'їдуться команди хокеїстів-аматорів з області та інших українських міст, серед яких: Київ, Луцьк, Кривий Ріг, Одеса, Львів тощо. Загалом очікують 24 команди, які гратимуть одночасно на шістьох спеціально розчищених ковзанках на Тернопільському ставі. Хокей на озері — це різновид класичного хокею, але з кількома важливими відмінностями: немає воротаря, немає бортів, гра триває на відкритому повітрі, на замерзлій водоймі. У Тернополі турнір проводять з 2012-го, але два роки поспіль перешкодила змаганням погода, зокрема тонка крига.

Ювілей | Рада старшокласників "Діти сучасності" через призму років

Свято лідерів

Перший ювілей Тернопільського районного учнівського об'єднання Рада старшокласників «Діти сучасності» відзначили 24 січня. Це свято лідерів — тих, хто в минулому обіймав посади керівників самоврядної структури, тих, хто активно долучався до роботи і гідно репрезентував її на районному та обласному рівнях, тих, хто зробив внесок у лідерський русло, а також їхніх порадників, наставників і друзів-рівнячів. Лідери учнівського самоврядування Тернопільського району живуть за правилом трьох літер «Н» — Немає Нічого Неможливого і вірять: якщо є мрія, до неї потрібно йти.

Гордість за нову творчу еліту району цього дня прийшли розділити представники області — голова Тернопільської райдержадміністрації Олександр Похилый, голова Тернопільської райради Андрій Галайко, начальник відділу освіти Тернопільської РДА Василь Цаль, завідувач тернопільським методичним кабінетом Галина Кубелко, керуючий справами Тернопільської районної ради Богдан Ящик.

— Будь-хто може досягнути висот, варто лише вірити й прагнути. В Україні сьогодні певний кадровий «голод» на людей, які могли б професійно, грамотно та патріотично розбудувати країну, тож на вас уся надія. Ми ж докладемо максимум зусиль, аби було комфортно й цікаво навчатися, здобувати омріяні фахи й змінювати Україну на краще. Бажаю кожного завжди з оптимізмом дивитися вперед і досягнути поставлених перед собою цілей. Усе — у ваших руках, тож не потрібно їх опускати, — зауважив під час вітального слова Олександр Похилый.

Керівництво району нагородило лідерів районної ради старшокласників попередніх років почесними грамотами. Їх отримали: Ігор Гуцалюк, Дмитро Бутковський, Юрій Тицький, Тетяна Стисляк, Ростислав Новіков, Надія Литвин, Уляна Дідух, Ірина Сидяга, Ольга Бенух, Анастасія Гончар, а також куратори, які вже не один рік працюють з обдарованою учнівською молоддю.

Із чого все починалося?

У вересні 2006 року голові ради гуртківців Великобкрівського БТШ, тоді учню 11 класу Великобкрівської школи-гімназії Тицькому Юрію випадало честь взяти участь у I Всеукраїнському змагальному зборі лідерів учнівського самоуправління у міжнародному дитячому центрі «Артек». Саме там делегати зі всієї країни ухвалили Конвенцію старшокласників України та створили обласну учнівську лігу України. Відтоді й почали створювати осередки Всеукраїнської учнівської ліги.

На рівні області почала діяти учнівська асоціація «Авангард», а в районі — Рада старшокласників «Діти сучасності».

У січні 2007 року відбулося підписання угоди між відділом освіти Тернопільської РДА, учнівським

самоврядуванням району та громадською організацією «Батьківський форум» в рамках співпраці учнів, педагогів і батьків у системі роботи «трикутника».

Було проведено понад 40 зборів лідерів старшокласників на різноманітні теми. В рамках Школи управлінської майстерності проводили засідання у формі ділових ігор, практичних занять, колективних творчих справ, турнірів ораторів, «дискусійних гойдалок», інтелектуальних аукціонів. Учнівські лідери презентували проекти, проводили «круглі столи», цікаві зустрічі, конкурси, тренінги, квести, флешмоби тощо.

Упродовж 10 років керівниками Ради старшокласників були цікаві особистості, які достойно виконували покладені на них обов'язки: Ольга Олійник, Надія Литвин, Ольга Дремук, Ірина Сидяга, Ольга Хома, Анастасія Гончар.

Попри велику кількість проведених великих і малих заходів, акцій, проектів тощо учні не забували, що ми живемо в час творення новітньої історії нашої країни. Одним із напрямків масштабної діяльності став **народознавчий проект «Герої не вмирають»**, мета якого — максимальне розповсюдження інформації про героїв сучасності і минулого. В його рамках вдалося реалізувати **обласний краєзнавчо-пошуковий проект «Книга зв'язки Євромайдану і АТО»**. На всеукраїнському зборі лідерів він отримав статус всеукраїнського, а за результатами роботи обласна учнівська асоціація «Авангард» нагороджена дипломом МОН України.

— Підсумовуючи результати нашої діяльності, вкотре переконуюсь, — каже куратор Ради старшокласників Тернопільського району Ольга Урманець, — що сьогоднішні учнівські лідери в майбутньому зможуть стати депутатами різних рівнів, старостами

сіл, головами об'єднаних територіальних громад. Конструктивний діалог і співпраця між усіма гілками самоврядних структур, починаючи з шкільної лави, дасть поштовх зодолати реалізувати свій потенціал в Україні.

Гідний приклад попередників

Святкування ювілею Ради старшокласників «Діти сучасності» було спонсороване прийомними спогадами людей, які долучилися до розвитку цієї самоврядної структури. Звучали пісні у виконанні лідерів учнівського самоврядування шкіл району, відбудувана презентація звітнього слайд-шоу.

Перед новою зміною виступили й ті, які творили історію Ради старшокласників району. Випускники школи лідерів зізналися, що завдяки самоврядуванню, вони стали впевненими, відкритими та комунікабельними людьми, і запевнили: здобуті в шкільні роки знання, організаторські й лідерські якості виявилися згодом безцінними.

— Приємно усвідомлювати, що свого часу усі ми були частинкою цього великого механізму, — зазначила колишня очільниця Ради старшокласників, а сьогодні вчитель іншого мовного класу. — Молодим лідерам хочу побажати не боятися діяти, нехай будуть помилки, адже вони роблять нас досвідченішими і сильнішими. Сумно, що багато талановитої молоді залишає рідну країну. Прикро, що ми прагнемо в Європу, якої немає тут, і шкода, що не маємо всього того, що манить українців за кордон. І все ж, бажаю вам не зневірюватися і в скрутній ситуації знаходити частинку доброти, промінчик в кінці тунелю, який вестиме нас вперед. Наше завдання стати достойними людьми, на яких рівнятимуться інші, а для

цього потрібно використовувати будь-яку можливість вчитися і, головне, не боятися.

«Ми напишемо книгу зв'язки із вами. Нехай знають усі — Герої живуть!»

Завдяки копіткій роботі учнівських колективів було створено книгу пам'яті «Лицарі зв'язки написання зародилася». В березні 2014-го після кривавих розстрілів беззбройних громадян на майдані Незалежності у Києві. Тоді представники Ради старшокласників району, беручи участь у Всеукраїнському форумі «Майбутнє без насилля», віддали шану тим, хто загинув за право бути почутим у своїй країні, і не могли залишитися осторонь висвітлення цієї болючої історичної теми. Тому вже на першому зібранні обласної асоціації «Авангард» було вирішено зберегти в пам'яті історичні події, очевидцями яких вони

стали. Учні формували списки героїв Євромайдану, описуючи на сторінках історії краю життєвий шлях та подвиг своїх земляків, збирали фото- та відеоматеріали, реалізували спогадки життєвий шлях та подвиг своїх земляків, збирали фото- та відеоматеріали, реалізували спогадки життєвий шлях та подвиг своїх земляків, збирали фото- та відеоматеріали, реалізували спогадки життєвий шлях та подвиг своїх земляків.

Очільники області запропонували оформити та відпрацювати дослідження, підготувавши його до видання. 27 грудня 2016 року представники «Авангарду» презентували книгу на засіданні колегії управління освіти і науки Тернопільської ОДА. Присутні та організатори заходу зробили висновок, що школярі збирали й систематизували грандіозний і потужний матеріал, який має велику цінність. В книзі зібрано історії Тернопільської, який пишеться, народ.

Лілія КУЛЕНИЧ.

Стажування для нової зміни

Під час відзначення 10-річчя діяльності Ради, шкільні лідери ознайомилися з роботою виконавчої та законодавчої влади району, зустрілися з керівниками структурних підрозділів, дізналися про призначення й функції різних служб, поспілкувалися із представниками органів влади. Це дало можливість учням побачити модель самоврядування вищого рівня та зрозуміти важливість виконання покладаєних обов'язків. Сьогодні молоді люди щиро вірять, що у майбутньому стануть успішними та затребуваними фахівцями, і Тернопільське районне учнівське об'єднання Рада старшокласників «Діти сучасності» — їхній перший серйозний щабель на шляху до мрій, які мають звичку збуватися...

Юридична консультація

Ваші права в супермаркеті

Заходячи до торговельного центру, мало хто з нас звертає увагу на те, що майже не на кожному кроці порушують права споживачів. А чи обізнані ми зі своїми правами та з механізмом їх захисту? Сподіваємося, що наведені норми чинного законодавства допоможуть вам захистити ваші законні права та інтереси.

Охоронці біля входу в супермаркет змушують вас залишити речі у комірці

Не потрібно погоджуватись, оскільки супермаркет не надає послуг зберігання, як у камері схову на вокзалі, тим паче ви не укладаєте договори найму, як це відбувається щодо банківського сейфу, а тому **відповідальності за залишені речі ніхто не несе**. Окрім вас, звичайно. У п. 21 Постанови Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів» зазначено, що суб'єкт господарювання зобов'язаний забезпечити доступ споживачів до торговельних об'єктів без здавання на збереження особистих речей, крім товарів, реалізація яких здійснюється у таких торговельних об'єктах, та створити умови, у разі, коли вхід до торговельного об'єкта з товарами, які реалізуються в таких закладах, заборонено. Тож заборонити вам увійти на територію закладу, наприклад, із наплічником охоронці не мають права. Принаоми через те, що вам не може бути запропоноване їхнє надійне зберігання: комірчини належним чином не обладнані, їх охорону не забезпечено.

Якщо через власну необережність ви розбили скляну тару в супермаркеті або інакшим чином пошкодили товар

У такому разі провина повністю лежить на працівниках супермаркету, адже вони є відповідальними за належне зберігання товару. Якщо пошкоджений вами товар зберігався в неналежащих умовах (на полицях, не захищених спеціальними бортами, в проходах між рядами і т. д.), вкажіть на цей факт. Коли пляшка ненароком вислизнула у вас із рук, також не поспішайте за неї платити. Згідно зі ст. 323, 668, 1166 Цивільного кодексу республіки відповідно до знищення та випадковий пошкодження майна несе його власник, якщо інше не встановлено договором або законом. А ви — не власник, поки не заплатите за пляшку.

Якщо працівники закладу наполягають на вашій вині, то її потрібно спершу довести. У суді. Звичайно, якщо супермаркет не поїде туди звернутися. **Самостійно стягувати такі виплати він не має права**. Може тільки зафіксувати факт пошкодження його майна. Рекомендуємо посилатися на ч. 2 ст. 17 Закону України «Про захист прав споживачів», згідно з якою продавець зобов'язаний всіляко сприяти споживачеві у вільному виборі продукції та форм її

оплати, а також, відповідно до цієї норми, забороняється примушувати споживача купувати продукцію неналежащої якості або непотрібного йому асортименту. Розбита пляшка — неналежаща якість.

Якщо охоронці відмовляються випускати вас із приміщення супермаркету, вимагають оплатити вартість пошкодженого товару чи залишити свої документи, слід згадати про пункти 1, 4 і 5 ст. 19 Закону України «Про захист прав споживачів», у яких йдеться про заборону нечесної підприємницької практики й агресивної діяльності. Відповідно до закону, охорона супермаркету не має права затримувати вас, обмежувати вашу свободу.

Чи можна по дорозі до каси з'їсти продукт?

Прямой заборони споживати продовольчі товари до моменту їхньої оплати в Законі «Про захист прав споживачів» немає. Проте, **поки ви не заплатите за товар, він є власністю супермаркету**. Працівники лише можуть вам зробити зауваження і попросити заплатити за нього на касі. Якщо відмовитесь його оплачувати, то мають право викликати міліцію.

Ціна товару відрізняється від заявленої на ціннику

Коли ви купуєте, наприклад, пакет молока, відбувається укладення договору купівлі-продажу з супермаркетом. Згідно зі ст. 655 Цивільного кодексу України, за договором купівлі-продажу продавець зобов'язується передати товар у власність покупцеві, а покупець — прийняти цей товар і сплатити певну грошову суму. У ст. 691 ЦК зазначається, що покупець зобов'язаний оплатити товар за ціною, встановленою у договорі купівлі-продажу. Отже, грошова сума — ціна на ціннику — є умовою договору, яка вам відома і на яку ви погоджуєтесь.

Поки ціна молока існує лише в базі даних, а не на ціннику, продавець чи супермаркет не має права вимагати від вас оплати молока за новою ціною, адже вона не була вам відома, тож ви не давали на неї згоду.

Відтак, **молоко вам повинні продати за ціною, вказаною на ціннику**. Однак можуть відмовитися продавати. Тоді нагадайте касиру, що супермаркет, відповідно до ст. 633 Цивільного кодексу України, взяв на себе обов'язок відпускати товари кожому, хто до нього звернеться, тобто виконувати умови публічного договору купівлі-продажу.

У цій самій статті зазначено, що підприємств (супермаркет) не має права відмовитися від укладення публічного договору за наявності у нього можливостей надання споживачеві відповідних товарів (робіт, послуг). Тобто просто так вам щось не продати не можуть. У разі необгрунтованої відмови супермаркету від укладення публічного договору він має відповідно до ст. 633 Цивільного кодексу України збитки, завдані споживачеві такою відмовою. Можете з цього приводу звернутися або до адміністрації торгового закладу, або до суду.

Огляд речей охоронцями

Якби на виході з торговельного центру біля детектора «запікало» і до вас поспішив охоронець із вимогою обстежити речі на предмет краденого, спокійно нагадайте про наявність камерного нагляду. Якщо в охоронців виникають сумніви чи підозри щодо вашої особи, то в них є змога переглянути записи камерного спостереження. Навіть коли на відеозаписі охоронцем примарилось щось підозріле, **то самостійно оглядати ваші речі вони не мають права**. Потрібно викликати поліцію.

Проводити огляд речей і громадян мають право лише поліція та працівники Державної служби охорони у разі підозри, що особа вчинила адміністративне правопорушення або злочин. Про це зазначено в п. 7 ст. 16 Закону України «Про національну поліцію» та ст. 264 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Це стосується і чеків, котрі на виході з супермаркету залюбки перевіряють. Чек також є шевченківською власністю, як і придбані вами товари.

Касир не приймає дрібні копійки або пошкоджені банкноти

А також якщо відмовляється від видачі решти з крупняць банкноти, то він діє всупереч законодавству України. Згідно з положеннями ст. 17 ЗУ «Про захист прав споживачів», покупець має право на вільне використання електронних платіжних засобів із врахуванням режиму роботи та обов'язкових для продавця форм розрахунків, установлених законодавством України. Продавець зобов'язаний всіляко сприяти споживачеві у вільному виборі форм оплати вартості товару.

Проблема

Африканська чума свиней

Африканська чума свиней — висококонтагіозна вірусна хвороба свиней, яка проявляється лихоманкою, синюшністю (ціанозом) шкіри та обширними крововиливами внутрішніх органів. Недуга належить до списку А згідно з Міжнародною класифікацією заразних хвороб тварин. Для людини африканська чума свиней — безпечна.

Збудник африканської чуми свиней зберігається в продуктах свинячого походження, які не пройшли термічної обробки: в солоних та сирокочених харчових виробах, харчових відходах, які використовують для годівлі свиней, продуктах забою, сало, кістки, шкіра. Вірус знаходиться в крові, лімфі, у внутрішніх органах, секретарі і екскрементах хворих тварин. Стійкий до висушування та гниття; при температурі 5°C може залишатися життєздатним до 7-ми років. Інактивується при температурі 60°C протягом 10 хвилин.

У природних умовах на африканську чуму свиней можуть занедажати як домашні, так і дикі свині будь-якого віку. Джерелом збудника інфекції є хворі тварини та вірусносії. Здорові свині заражаються під час спільного утримання їх з інфікованими вірусносіями. Збудник передається через корм, транспортні засоби, забруднені випорожненнями хворих тварин. Використання в корм харчових відходів також сприяє поширенню хвороби. Механічними переносниками вірусу можуть бути птахи, люди, домашні та дикі тварини, гризуни, нашікірні паразити (деякі види кліщів, зоофільні мухи, воші), які контактували з хворими свинями та трупами тварин.

Залежно від кількості збудників, які потрапили в організм тварини, а також від її стану та перебігу хвороби інкубаційний період триває від 2 до 6 днів. Перебіг тварини гинуть без будь-яких ознак; при гострому — у тварин підвищується температура тіла до 40,5-42,0 С, спостерігається ядуха, кашель, з'являються напади блювання, парези та параліч задніх кінцівок, гнійні виділення з носа та очей, інколи кров'яні тринос, частіше закріп.

Хворі тварини часто зариваються у підстилку, в'яло пересуваються та швидко втомлюються. Шкіра на внутрішній поверхні стегон, на животі, шиї, біля основи вух вкрита червонувато-фіолетовими плямами. На нижніх ділянках шкіри можуть з'являтися гнояки, згодом на їх місці утворюються струпи та виразки. У поросних хворих свиноматок відбуваються викидні. Смертність, залежно від перебігу, може бути від 50% до 100%. Тварини, які переохворіли і вижили, залишаються життєздатними вірусносіями.

При патанатомічному розтині виявляють численні крововиливи в шкіру, слизові та серозні оболонки. Лімфатичні вузли внутрішніх органів збільшені. В легенях — міждольний набряк.

Ефективних засобів профілактики африканської чуми свиней на сьогодні не знайдено, лікувати тварин заборонено. У випадку виявлення вогнища інфекції практикується поголовне знищення свиней безкровним методом, а також ліквідація всіх тварин у радіусі 3 кілометрів від нього. Хворих свиней та тих, які контактували з хворими тваринами, забивають. Трупи свиней спалюють.

В господарстві, в якому виявлено африканську чуму, запроваджують карантин. Всіх тварин забивають. Трупи, залишки кормів, допоміжний малочисний реманент спалюють. Попіл змішують із вапном та закопують. Приміщення і територію ферм дезінфікують гарячим 3% розчином їдкого натра, 2% розчином формальдегіду.

Карантинні обмеження знімають через 6 місяців після останнього зафіксованого випадку загибелі тварин, а розводити свиней на цій території дозволяється не раніше, ніж через рік після відміни карантину.

Зважко розповсюджуватися, профілактичні заходи спрямовані на недопущення занесення вірусу на територію району і в благополучні господарства.

Щоб запобігти занесенню збудника хвороби, необхідні наступні заходи:

- робота свиногосподарств в «закритому» режимі;
- заборона доступу сторонніх осіб на територію господарств;
- завіз поголів'я свиней тільки ветеринарною службою та відповідними супровідними ветеринарними документами;
- заборона годівлі свиней боєнськими відходами. Завісні корми та кормові добавки дозують до годівлі свиней тільки за наявності супровідних документів;
- своєчасне інформування ветеринарної служби про факти підвищеної захворюваності чи загибелі тварин;
- недопустимість надходження м'яса та м'ясної продукції, які не пройшли ветеринарно-санітарної експертизи, в заклади громадського харчування і торгівлі.

Зареєстровано спалах африканської чуми свиней у м. Збарж (результат дослідження № 000275 п.м./17 від 19.01.2017 року). **З Тернопільського району 26 населених пунктів перебувають у зоні нагляду**, а саме: Байківці, Гаї-Шевченківські, Шляхтинці, Гаї-Гречинські, Біла, Великий Глибочок, Лозова, Курники, Ігровиця, Дубівці, Стегниківці, Івачів Долішній, Івачів Горішній, Плотича, Чистилів, Великий Бірки, Малий Ходачків, Дичків, Кравівська, Ступки, Летичів-Руський, Соборки, Романівка, Ангелівка, Великий Гаї, Петриків.

В.о. начальника управління Держпродспоживслужби в Тернопільському районі М. М. Сипко.

Служба 101 інформує

Обережно, вибухонебезпечні предмети

Шановні жителі Тернопільського району!

На території району продовжують мати місце випадки виявлення вибухонебезпечних предметів — боєприпасів часів Другої світової війни, а також сучасних засобів ураження, що випадково стали доступними в результаті злочинної чи недбалості осіб, які відповідають за їх зберігання, чи внаслідок терористичної діяльності.

Знайдені боєприпаси (або предмети, що схожі на них) повинні бути знешкодовані тільки спеціалістами.

Про знахідку вибухонебезпечного предмета необхідно терміново повідомити місцеві органи державної

влади (сільради, райвійськкомати, відділення міліції, відділи з питань надзвичайних ситуацій).

Ваші дії після виявлення вибухонебезпечного предмета:

- зупиніть будь-які роботи в районі небезпечного місця, в жодному разі не чіпайте підозрілий предмет;
- організуйте охорону небезпечного місця;
- не допускайте сторонніх осіб до небезпечного предмета, доки не прибудуть спеціалісти.

Виконання цих положень збережуть вам і навколишнім здоров'я та життя!

Традиції

Парад вертепів у Козівці

Село Козівка нашого району вважають найпатріотичнішим. Саме тут уперше в Україні відкрито пам'ятник провіднику української нації Степану Бандері (1992 рік). З 1939 року у Козівці активно діяв осередок Організації українських націоналістів, який очолювали Михайло Поляк, Йосип Гурин та Іван Петрик. Ще досі у родині передають перекази про те, як члени польської військової організації «Стшелець» жорстоко били козівчан лише на те, що вони носили вишитий національний одяг, але патріоти не здавалися на те. У селі бережуть свою національну святиню — справжню бандерівську криївку, яка довгі роки боротись за українську самостійність давала прихисток воїнам УПА. Тому на питання, де Великогаївська об'єднана територіальна громада відзначатиме День Соборності України та проводитиме перший парад вертепів, відповідь була однозначною: «Лише у Козівці!»

Дійство благословив парох села отець-декан Василь Брегін. Голова Великогаївської об'єднаної територіальної громади Олег Кохман, вітаючи численну громаду з Днем Соборності України, наголосив: «Новий рік для нашої громади та Козівки, зокрема, розпочинається по-особливому. Ми збираємося біля пам'ятника Степанові Бандері, щоб відзначити день народження нашого провідника, помолитися за упокій його душі і всіх патріотів-українців таборів за українську незалежність. Нині миролюбні українці змушені взятися

ініціативність та працелюбність, за те, що за короткий термін зуміли зробити так багато нового й хорошого. Держава підтримуватиме децентралізацію, допомагатиме матеріально й самодостатніми.

А потім почалося казкове видовище. Один вертеп — це велика феєрія. А тут майже кожне село Великогаївської об'єднаної територіальної громади презентувало своє вертепне дійство. Непроцвінутий працівник культури України Оксана Сеньків, отець-декан Василь Брегін, старости сіл громади Юрій Присяжний, Наталія Баньковська, Микола Дорош, Надія Салабай, Тарас Дідик та Ігор Прус, головний бухгалтер відділу освіти виконавчого комітету Великогаївської сільської ради Ігор Копит, завідувач сектору культури, молоді і спорту Степан Гуля. Адже їм серед такого розмаїття гарних вертепів треба було вибрати найкращий. Аби справедливо оцінити, всі вертепи поділили на категорії: дитячі, середньовікові та дорослі.

Найбільше було середньовікових. Серед них перше місце розділили вертепи з сіл Грабовець і Застав'я, друге віддали трьом вертепам сіл Красівка, Дичків і Смолянка, а третє отримали Великі Гаї. У категорії дорослих вертепів журі одногослосно вирішило дати два перших місця Козівці і Красівці. А обидва дитячих — із Товстолуга і Білоскірки — також поділили між собою перемогу.

Журі обрало переможців у номінаціях: найкращий актор, найкращий костюм, найкращий знавець музичного інструмента, найкращий виконавець поєди. Усі колективи, які взяли участь у першому параді вертепів Великогаївської об'єднаної територіальної громади, отримали пам'ятні грамоти, солодкі подарунки та грошову винагороду.

Організатори дійства висловлюють подяку старостам сіл об'єднаної громади, завідувачам клубів і художнім керівникам, які підготували такий чудовий парад вертепів, та дякують, що парад вертепів стане традиційним.

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело».

за зброю, щоб знову доводити своє право бути вільними. Тому вшануємо пам'ять того, хто загинув на східному кордоні нашої держави. **Національні традиції — це теж зброя, яка б'є неприємця**, напевне, більше. Бо це наша духовність. Тож передаймо її з покоління в покоління. Хай через 100, 1000 і більше років українці холяють, прославляючи народження Христа».

Тепло зустріла громада голову Тернопільської райдержадміністрації Олександра Похилого. Очільник району щиро привітав жителів Великогаївської об'єднаної територіальної громади з Днем Соборності України, згуртованими у цей важкий для країни час. Олександр Похилий подякував громаді за

Шкільний меридіан

З Україною в серці

У Мишковицькій ЗОШ І-ІІІ ст. працює шкільна радіогазета. В ефірі можна почути шкільні новини, послухати приємну музику, вітання й термінові оголошення. У спеціально відведеному кабінеті готують до ефіру радіопередачі, пов'язані зі шкільним життям, історичними подіями, знаменними датами тощо. Темою останньої передачі 98-ма річниця Акта злуки УНР і ЗУНР, яку Україна відзначила 22 січня цього року.

Соборність українських земель має глибоке історичне коріння, спирається на споконвічну мрію народу про власну єдину державу. Образ нероздільної вільної України "від гір Карпатських аж по Кавказькі", сформований М. Міхновським 1900-го року, став загальноновизнаним національним ідеалом. 3 січня 1919-го у Станіславі було ухвалено рішення про злуку, в якому зазначалося: "Українська Національна Рада, виконуючи право самовизначення Українського Народу, проголошує торжественно з'єднання з нинішнім днем Західно-Української Республіки в одну одну Україну, суверенну Народну Республіку". Здійснилися віковічні мрії, якими жили і за які вмирили кращі сини України. Віднині український народ, визволений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднаними дружніми зусиллями всіх своїх синів будувати нероздільну, самостійну Українську державу на благо і щастя всього трудового люду.

День Соборності припадає на період великої радості від Різдва Христового, радості людини, що благоговіє перед таїною Спасіння, переживає чудо великого оновлення. Утвердження єдності народу у соборній державі, відчуття великої родини як у 1919 році, так і сьогодні завжди було і є дивом оновлення.

Радіогазету озвучили: учні 6-А класу Вібла Ксенія, Бичковський Дмитро, Ніколин Марія, вчителі історії Марія Михайлівна Сирник, Ірина

Степанівна Гладка, а також Галина Богданівна Дудас, завідувача сільською бібліотекою-філією, де оформлена виставка-міркування на тему "З Україною в серці".

Галина ДУДАС, с. Мишковичі.

Культура

Наші – знову перші!

У польському містечку Влодава відбувся Міжнародний конкурс «Кольорки та щедрівки над Бугом», у якому взяли участь мистецькі колективи Польщі, України й Білорусі. Там побувала делегація з Тернопільського району, очолювана головою районної ради Андрієм Галайком.

Народний гурт народної музики «Настасівські музики» показав високу майстерність серед колективів, що взяли участь у конкурсі-фестивалі, та повернувся додому з найвищою нагородою. Вітаємо!

Галина ЮРСА.

«Соборна мати Україна — одна для всіх як оберіг»

Основа державності — єдність і свобода, самостійність, яких споконвіку намагалися позбавити українців «звисокими» ідеалами, час від часу набувала цілком реальних обрисів. Так сталося на початку 1918-го року. У січні в Західній Україні змінилася влада, створена Українська Народна Республіка (УНР). На тих територіях, які входили до складу потужної Австро-Угорської імперії, проголошено Західно-Українську Народну Республіку (ЗУНР).

Набираючи оберти, яка машина кривої диктатури, як прийшла на зміну колишнім «консерваторам», поспішила зламати сміливі починання вільного українського народу. Через кілька місяців більшовики увійшли до Києва, втопивши у крові намагання 300 українських студентів захистити під Крутами соборність, Закарпаття окупувала Чехословаччина, а Східну Галичину — Польща.

29 січня українська громадянська відродження День пам'яті героїв відзначає 99 років тому захисники Української Народної Республіки власною кров'ю вписали нову героїчну сторінку в історію українського визвольного руху.

Поблизу залізничної станції Крути, що розташована за 130 кілометрів на північний схід від Києва, 300 курсантів військової школи, студентів і гімназистів прийняли на полі нерівний бій із майже 5-тисячною більшовицькою армією Михайла Муравйова, рішуче відстоюючи право українського народу жити у власній державі.

Упродовж п'яти годин студентський курінь стримував наступ червоноармійців, втрачаючи молоді життя під градом куль і гранат. Московські солдати без жалю багнетами проколювали юначі груди, прикладами рушниць розбивали розповіді очевидців поранених — розповіді, добили очевидців тих трагічних подій. У полон було захоплено і потім розстріляно 28 юнаків. Ціною свого життя юні герої зупинили наступ ворога на два дні. У перебігу військових дій ця битва вирішального впливу не мала, та у свідомості багатьох набула особливого значення завдяки героїзму української молоді, яка загинула в нерівному бою біля Крут.

19 березня 1918 року в Києві на Аскольдовій горі відбувся похорон полеглих у бою юнаків. Після цього про подвиг молодих звияжців забули на більш ніж 70 років, а їхні могили за радянських

часів було зруйновано. Офіційно ж День пам'яті героїв Крут почали відзначати після того, як 29 січня 2007 року Ющенко підписав Указ «Про вшанування пам'яті героїв Крут».

Існувало багато версій причин трагічних подій під Крутами. У загибелі студентів найбільше звинувачували керівництво українських збройних сил, яке кинуло їх напризволяще перед загрозою сильного і небезпечного ворога. І нехай сучасні вчені-історики розмірковують про міфи і правду битви під Крутами, та ніхто не поставив під сумнів високий героїзм і патріотичну самопожертву юних борців за ідею, відданих захисників національної справи.

Вже через рік після кривавого бою, 22 січня 1919 року, на Софійському майдані в Києві Директорія УНР проголосила Акт злуки Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки в єдину соборну Україну.

Універсал проголошення злуки УНР і ЗУНР

Цей історичний документ вперше проголосив незалежну соборну національну державу України, став могутнім виявом волі українців до етнічної й територіальної консолідації, свідченням їх самоідентифікації, становлення політичної нації, становлення української землі державного статусу.

Однак об'єднання УНР і ЗУНР в одну державу так і не було доведено до кінця. Директорія та її уряд незабаром під натиском більшовицьких військ змушені були залишити майже всю територію України (вже на час підписання Акта більшовики володіли майже всім Лівобережжям і стоя-

ли за 120 км від Києва). Та й серед західноукраїнських державних діячів теж не було прагнення до негаченого об'єднання.

Соборність, власне, українськими ж руками, а за цим відбулася й втрата національної державності. В цьому є гіркий урок та повчальна сторінка історії для сьогоденних і майбутніх українців: у часи боротьби слід відкинути власні і політичні амбіції перед першочерговим і священним обов'язком зберегти національну єдність народу та Українську соборну самостійну державу.

22 січня 1939 року у столиці Карпатської України, місті Хуст, уперше відбулося святкування Соборності. Тоді під синьо-жовтими прапорами пройшла тридцятитисячна маніфестація на згадку про історичні події 1919 року.

А 21 січня 1990 року з нагоди 71-ї річниці проголошення Акта злуки Народний Рух України організував «живий ланцюг», що уособлював Соборність радянських українців узялися за руки від Києва до Львова на знак єднання й прагнення до незалежності. Ця мрія стала реальністю дуже скоро — 24 серпня 1991 року. Тоді у щиро дивувалися, як безкровно Україна здобула самостійність.

Живий ланцюг 1990 року

Та у це наївно вірили хіба що ті, хто не знали історії України. Цій землі, цьому мирному народу ні відкриті вороги, ні так звані «друзі» ніколи не давали спокою. Вже за часів незалежності були Пармачева революція, Революція Гідності, анексований Росіянами Крим, трагедія початку неоголошеної війни Росії проти України, антитерористична операція (АТО). Соборність, незалежність, самостійність омита жертовною кров'ю героїв Небесної сотні, добровольців, українських бійців, які боронили східні кордони нашої держави. І якщо ще донедавна цілісність країни нам здавалася безсумнівною, кордони непорушними, можливість окупації — немислимою, то лише нині ми почали розуміти справжню цінність єдності.

Сьогодні ці дві історичні події — бій під Крутами та проголошення Соборності України відзначають на державному рівні. В кожності України відзначають і селі згадують дату, з яких почався український національний рух. От і в Тернопільському районі 22 січня відбувся концерт «Соборна Україна — одна для всіх як оберіг», приурочений цим пам'ятним дням.

Громадськість краю зібралась у районному будинку культури та полинула у минуле, відчувши себе безпосереднім учасником цієї буремності. З Днем Соборності України всіх жителів Тернопільського району привітали голова РДА Олександр Похилий і керуючий справами районної ради Богдан Ящик.

— Соборна незалежна Україна — це ідея, яку протягом століть відстоювали нещадні діди і прадіди, за котри боролися Степан Бандера, Роман Шухевич, січові стрільці та інші сучасні патріоти, — сказав під час святкового дійства голова Тернопільської райдержадміністрації Олександр Похилий. — Історія повторилася — як у давнину, так і в період сьогодення нашу країну хочуть позбавити державності. Спільне те, що у всі часи на захист Української держави першими стали студенти, молодь. Я вірю в те, що вони збудують ту державу, про яку мріяв століттями наш народ.

Артисти-аматори Тернопільського району подарували глядачам великий святковий концерт. У стінах РБК звучали Різдвяна колядка й віншування, патріотичні пісні. Місцеві таланти показали гостям вертепне дійство.

Пам'ятаймо, що єдність і свобода роблять нас гідними наших батьків! Будемо з трепетом охороняти цей безцінний скарб! Хай береже нас усіх Господь! Слава Йому за цю прекрасну країну — Україну!

ПОНЕДІЛОК 30 січня. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини...

ВІВТОРОК 31 січня. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини...

СЕРЕДА 1 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини...

ЧЕТВЕР 2 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини...

П'ЯТНИЦЯ 3 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 15.00, 21.00, 05.10 Новини...

СУБОТА 4 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00 У просторі буття. 06.35 Підсумки. 07.05 АгроЕра. Підсумки...

НЕДІЛЯ 5 лютого. ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. 06.00 Світ православ'я. 06.35 На слуху. 07.05 Телпо. Іа. 07.20, 23.30 Золотий гусак...

Подільське СЛОВО. Виходить з березня 1967 року. Засновник — Тернопільська районна рада

Головний редактор Наталія ЧаПРак... 528830. Відповідальний секретар Людмила КАЛІТА... 528830. Журналісти Лілія КУЛЕНІЧ... 096 923-62-56

Верстка: Людмила Калита, Іван Юзків. Адреса редакції: м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17. Email: podilske_slovo@ukr.net

Реєстраційний номер ТР №186. Інстракція 61357. Тираж 2730. Зам.№ 47. Газета виходить у п'ятницю. Віддруковано: ТОВ "Поділля-Тер", м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28, тел. (0352) 52-27-37.

Корисні поради

Як заспокоїти людину?

У житті трапляються різні неприємні і навіть трагічні ситуації. А людина, передусім, — соціальна істота, тому підтримку шукає серед найближчого оточення. Однак буває, ми не знаємо, як допомогти. Психологи радять спочатку заспокоїти знервованого чи згорьованого. Як правильно й швидко це зробити?

Насамперед, дайте змогу співрозмовнику виворитися. Якщо він сам не починає розмову, запропонуйте йому розповісти, що трапилось. Слухайте, не перебиваючи. Це дуже важливо, оскільки фрази, на кшталт: «Будь сильним!», «Це така дрібниця!» або «Зберися!» не допомагають, а навпаки, ображають людину, якій видається, що вам не важливі її проблеми і ви засуджуєте її поведінку замість поради, як змінити ситуацію. Тому краще вислухайте, зрідка погоджуйтеся і повністю перейнявшись становищем схвильованого. Так він поступово заспокоїться.

Якщо співрозмовник то дратується, то плаче, то сміється, виявляє роздрив. Завдяки збудженню він швидше позбавляється емоцій. Ви можете посприяти звільненню від накопичених емоцій, сказавши: «Не соромся своїх почуттів, виплесни все, що є в душі».

Аби людина відчувала вашу підтримку, обійміть її, пригорніть або візьміть за руку. Навіть мінімальний фізичний контакт допоможе їй розслабитися і заспокоїтися.

Дізнайтеся у співрозмовника, чи можете ви чимось зарадити в цій ситуації. Можливо, це буде навіть не конкретна дія для вирішення проблеми, а час, проведений разом, або приготована вами смачна вечеря тощо.

Якщо істерика триває більше години, запропонуйте: Тобі важко — плач. Але слухай, про що я тебе питаю, і відповідай. Поглянь на цей предмет, що це? Людина поступово почне відповідати на найпростіші запитання, і необхідність логічного мислення поступово стихить емоції і зніме афективну напругу.

За відсутності результату спробуйте повернути людину до тьми жорстким способом — дати ляпасу, різко смикнути за руку, хлопнути холодною водою, ущипнути або зробити щось подібне.

У жодному разі не дорікайте: «Я ж тобі казала, що його потрібно побоюватися/потрібно бути уважною/не робити так раптово». Так ви тільки зробите гірше, змусивши нервово збудженого ще й звинувачувати себе у власних бідах.

Вислухавши схвильовану розповідь співрозмовника, не слід згадувати про подібну ситуацію, яка трапилася з вами. Адаже ви переводите тему бесіди на свою особистість і залишаєте без уваги засмученого. Крім того, будь-яка ситуація має свої особливості, тож порівнювати не доречно. Краще спробуйте ретельно з'ясувати всі обставини і дати слушні поради, що спонукають вашого співрозмовника конструктивно мислити для вирішення проблеми.

Мистецтво

Музика вічна

У цьому переконалися ті, хто завітав на концерт до Тернопільської музичної школи №2 імені Михайла Барвінського.

Слухачі мали нагоду послухати менует, полонез, гавот, куранту, сарабанду та інші твори композиторів XVI-XVIII століття Йоганна Себастьяна Баха, Йоганна Крігера, Георга Фрідріха Генделя та інших. Пріорі на клавесині, фортепіано, скрипці виконали учні та педагоги школи. Ведуча дійства, вчитель фортепіанного відділу Олена Зозуляк, захоплено розповідала про композиторів епохи Відродження та їхні безсмертні твори.

Галина ЮРСА — ТРР «Джерело».
Фото автора.

Захоплення

Знаходять сили для життя

Серед підопічних Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району є багато цікавих, талановитих, духовних людей. Які труднощі не випа-

ли б на їхню долю, вони знаходять сили жити далі, насолоджуватися кожною хвилиною. Нерідко їм не вистачає спілкування, уваги.

М. Г. Баб'як із села Настасів дуже любить вирощувати різно-

манітні квіти, береже родинні вишивки, сама колиш вишивала. Її спогади, роздути довгими вечорами лягла на папір поетичними рядками.

*Вдивляюся у синій небосхил —
Шукаю вічності знамена.
Тягар убогості й могил
Нестримно тисне на рамена.
День відійшов за обрій,
Вечір настав глухий,
Ти мене знаєш добре —
Наші усі шляхи.
Всі вони — запорука.
В пам'яті зла нема.
Тихо. У двері стука
Холод. Іде зима...*

Надія БОЙКО, директор Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району.

Життя як воно є | У кожній сім'ї своя історія

Буде каяття, та не буде вороття

Красива, струнка, завжди привітна, все, як то кажуть, при ній. На той час ми були мало знайомі, але я відразу перейнялася до неї симпатією. Несподівані обставини звели нас разом. І ось я у неї в гостях. На вулиці дощ, сльота, а у нас весело свистить чайник, в будинку тепло і затишно, і все налаштовує на дружню розмову. Марія Миколаївна клопочеться біля столу, а я розглядаю фотографії на стіні.

— Це мій син Сашко, — підходить вона до мене, — викопаний батько. Зараз покажу його фотографії — сама переконаєшся.

Марія Миколаївна дістає сімейний альбом, ми сідаємо зручніше і починаємо його оглядати.

— Ось, знайшла, — вона дбайливо бере в руки чорно-білий знімок.

На мене дивиться хвацький, впевнений у собі чоловік. Я уважно вдивляюся в його риси:

— Але ж він не з наших місць?

— За національністю він був грек.

— Був? Він що — помер? — мимоволі вирвалося у мене.

— На жаль, його вже немає серед живих, — Марія Миколаївна задумливо дивиться на фотографію.

— Ми з Андрієм познайомилися, коли я була ще зовсім молоденькою, коли я була ще зовсім молоденькою дівчиною, вчилася в торгівельному технікумі, мріяла стати товарознавцем. Того вечора ми з подругою зібралися на танці. Йдемо, а назустріч нам якийсь габанці, та так зустрічались, що ніяк від них не відкараскатися. Вже було розгубилися, але до нас підбігли два кремезних хлопці. З одним із них, Андрієм, я і почала зустрічатися. Він був старший на дев'яносто років і вже працював на будівництві. Правда, був розлучений, мав сина. Кинула я через нього все: навчання, рідні місця, і поїхала за ним в далеке і невідоме мені Тбілісі, де у нього була квартира, рідня. Незабаром народився син Сашко.

— Андрій був показний, дивки за ним юрбамі бігали, відбою від них не було. Саме цього я й боялася найбільше. І, як виявилось, дарма. Почав він пізно приходити додому, а то

і зовсім зникав на кілька днів, казав, що у відряженні. Почну йому дорікати, а він мені: «Ти холодна». Засумувала я там: одна з сином в чужому місті, ні рідні, ні друзів. У нас була велика сім'я — п'ятеро дітей, жили дружно. А тут що? Я запропонувала поїхати звідси. Він погодився.

Марія Миколаївна підливає чайку, підсовує домашнє печиво, а я думаю: ось жила в столичному місті, в прекрасній квартирі, і на тобі — потягнуло в нашу глухомань. Невже так ні разу не пошкодувала? Хочеться запитати, але боюся перебити оповідачку.

— Спочатку тут, на новому місці, все почало начебто налагоджуватися: побудували будинок, купили машину, а потім його натура взяла своє.

— Дивись, Андрію, — неодноразово казала йому, — дізнаюся, що зраджуєш, відразу розлучимося.

— Не дізнаєшся, у мене чотири колеса.

Чотири колеса його і підвели. Дійшли до мене чутки, з ким він проводить вечори. Подруга бачила, що його машина часто стоїть біля одного будинку.

— Піди, — каже, — сама переконаєшся.

Послухалася я її. Приходжу, дійсно, його машина. Стою, виглядаю. Аж ось і він.

Перше, що хотілося, — увірватися в будинок, а там — будь що буде, але стрималася. Однак спокійно виходжу з укриття, роблю до нього крок, він аж відсахнувся.

— То як? — кажу. — Обіцяла дізнатися і дізналася. Що ти тепер скажеш?

— Машо, це зовсім не те, що ти думаєш. Підемо додому, я тобі все поясню.

— Ні! Залишайся з нею. Ти знайшов собі дружину. Були б квіти, я б тебе привітала.

— Нічого ж не було!

— Я сказала: все, кінець. Приходь за речами.

Вона згадує той страшний для неї час, а сльози мимоволі набігають на очі. Ні, не забудеться їй той біль ніколи, і нічим його не заглушити.

— Не пам'ятаю, як я додому прийшла. Впала на ліжко і тільки тут дала волю сльозам. Цієї ночі він додому не з'явився. Наступного ранку знайшов мене на роботі. Просив, благав, але я була, як кам'яна. Незабаром він з новою дружиною поїхав до Грузії.

Не навідувався Андрій до мене зо три роки, а потім почав їздити: тут же його син, його кровинка. Приїжджав завжди з гостинцями. Все пропонував зійтися. Пам'ятаю, якось сказав:

— Ти була мені справжньою дружиною. З тобою я завжди ходив у білих шкарпетках, а тепер ходжу в драних. Де взялася ця Лариска?

Марія Миколаївна змаршувала сльозу, довго сидить, роздумуючи про щось, прислухається до шуму дощу за вікном і раптом квапливо продовжує:

— Траплялися мені кандидати в чоловіки, а заміж я не поспішала. Чи не вірила вже нікому? Але час минав, рани поступово стали загоюватися, і зустрівся мені один чоловік... Правда, одружений був. Любила я його дуже, але відбивати і не

думала — знаю, як це боляче, коли у тебе чоловіка крадуть. А дружина його мене просто дивувала. Відчувала я, що знає вона про все, але виду не подавала. Ніколи вона мені й слова поганого не сказала: ні в лікарні, де я ненароком звернулася до неї за порадою. Тільки подивиться, бувало, на мене уважно, посміхнеться і відійде. А мене від такого її погляду щоразу в жар кидало.

Три роки ми з ним зустрічалися, а потім сусідка познайомила мене з теперішнім моїм чоловіком. Живемо з ним добре, гріх скаржитися.

І все-таки перетнулися наші шляхи з тією жінкою — дружиною того вже збирилого іоханого. Вони тоді вжилися до хати з нашого міста. Йде вона якось мені назустріч весела, життєрадісна, з великим букетом троянд. Побачила мене, зупинилася і простягає три троянди.

— Візьміть, — каже, — адже ми з вами нічого родичі.

Я спочатку відмовлялася, а потім посміхнулася, подякувала і взяла. Ось така була зустріч.

А Андрій продовжував їздити. Коли син вирішив, забрав його до себе, влаштував на роботу, допоміг із житлом. Так Саша і прижився в тих краях, одружився, ростить сина.

У 2010 році Андрій приїхав вос-танне.

— Не можу, — сказав, — більше їздити. Відчуваю, що помру скоро. Давай поїдемо разом. Люблю я тебе.

— Так я ж холодна.

— Що я тобі скажу: до баб я був ненаситний. Але не жінок любив, а жіночу плоть, так і вивернув би її навиворіт. А тепер мені потрібна жінка для душі.

І поїхав. Я все чекала, але більше він не з'явився. Через якийсь час приїжджає син.

— Батько зліг. Мамо, він на тебе чекає. Давай поїдемо, будемо жити разом.

— Як я поїду, синку? Мені нічого від нього не треба.

Незадовго до смерті Андрія до нього з'їхалася вся рідня, а він все Сашу питав:

— Мама приїхала?

Чекав. Коли помирав, сказав синові:

— Передай мамі, що я все життя одну її любив. Навіщо ми розійшлися?

Вона помовчала й продовжила: — Ховали його без мене. Напевно, так і не побачу те місце, де покоїться його прах.

Марія Миколаївна замовкла. Довго дивилася у вікно на дощ, який не вщухав, видно, думками була далеко звідси.

Що вона думала? Про що шкодувала?

Все буде смачно

М'ясні рулети

Святкові пеньочки

Інгредієнти: свинина — 250 г, шампінйони — 50 г, яйце — 3 шт., цибуля — 0,5 шт., борошно — 30 г, сухарі панірувальні, олія, зелень, сіль, перець чорний (мелений).

Спочатку приготувати цибулю. Для цього обжарити дрібно нарізані шматки й гриби. Збити яйця, додати зелень, борошно, гриби з цибулею, перемішати і смажити з двох боків.

Далі нарізати свиняче м'ясо біточками і добре відбити. Посолити, поперчити. Зверху на кожен біток закріпити омлет і згорнути рулети. Биток закріпити зубочистками, обкачати у борошні, яйцях і сухарях, обсмажити у фритюрі 10 хвилин. Зубочистки зняти, нарізати рулети на "пеньки". Прикрасити зеленню.

Рулет банкетний

Інгредієнти: яловичина — 1 кг, цибуля — 1 шт., вино біле сухе — 100 мл, сік томатний — 400 мл, часник — 2 зубчики, яйце — 2 шт., сир — 200 г, панірувальні сухарі білого хліба — 3 ст. ложки, перець чорний мелений — 1/2 ч. ложки, перець білий мелений — 1/2 ч. ложки, сіль, сир — 1/2 ч. ложки, по 1/2 ч. ложки сушених або свіжих материнки, базиліку, петрушки.

Цибулю нарізати тонкими півкільцями, часник натерти на дрібній тертці або скористатися часничницею. Змішати в мисці часник, панірувальні сухарі, базилік, материнку, петрушку й сіль. Додати яйця, натертий сир, добре перемішати.

Яловичину розрізати вздовж волокон, але не до кінця, інакше вийде два шматки, а нам потрібен один, товщиною один сантиметр. Посолити рівномірно і посипати чорним

меленим перцем. Викласти начинку і рівномірно розподілити її ложкою по всій поверхні, тільки з одного краю залишити вільними приблизно два сантиметри. Загорнути яловичину в рулет, щоб начинка не змістилася, перев'язати.

Викласти нарізану цибулю на сковороду, покласти зверху м'ясний рулет, швом донизу. Вилити у сковороду томатний сік і біле вино. Закрити рулет фольгою і поставити в духовку, попередньо розігріту до 180 градусів. Запіку, попередньо розігріту до 180 градусів. Запіку, приблизно за 20 хвилин до кінця приготування зняти фольгу і запікати рулет без неї. Коли він повністю охолоне, звільнити від шпагату, нарізати на шматочки товщиною приблизно 1,5-2 см, полити соусом, в якому він готувався.

Курачий рулет

Інгредієнти: для омлету — 3 яйця, 100 г будь-якого твердого сиру, 100 г майонезу, 1 ст. л. манки; для начинки — 300-350 г курячого фаршу, 2 великі цибулини, сіль, перець.

Яйця, майонез, сир (натерти на тертці), манку перемішати до однорідної маси. Залишити, щоб набухла манка.

Цибулю нашаткувати і підсмажити на олії, потім подрібнити в блендері. З'єднати фарш, цибулю, сіль і перець. Добре перемішати. Деко застелити папером і змастити олією. Вилити масу для омлету. Пекти при 180 С поки зарум'яниться. На омлет викласти начинку, згорнути рулет, обгорнути його фольгою, випікати при 180 градусів 40 хвилин. Дати охолонути у фользі, щоб сік, який витік, увібрався в рулет. Можна їсти як гарячим, так і холодним.

Рулет зі свинини з грибами

Інгредієнти: 600 г свинячого філе, 400 г печериць, 2 великі цибулини, 2 яйця, звареного картопля, 1-1,5 склянки тертого сиру «Моцарелла», 1 склянка жирного вершків, сіль, мелений чорний перець, соняшникова або оливкова олія.

Розігріти сковороду, налити трохи олії. Нарізати цибулю не дуже дрібно, але і не

крупно. Обсмажити її до золотистого кольору.

Нарізати печериці, додати їх до цибулі і смажити ще 10 хвилин, помішуючи. Порізані варені яйця, третій сир додати до охолоджених грибів, ретельно перемішати.

Нарізати свинину, як на відбивні, але дуже тонко. Поперчити, посолити з обох боків. На кожен шматочок м'яса викласти по дві столові ложки начинки. Загорнути в рулети і скріпити зубочистками, обсмажити.

Розігріти духовку до 170 градусів. У форму для випікання викласти рулети, залити водою, змішаною з вершками (1,5 склянки). Приправити сіллю й перцем. Запікати приблизно 30 хвилин до утворення золотистої скоринки.

Кураче філе з начинкою

Інгредієнти: курка (філе) — 400 г, фарш зі свинини й яловичини — 300 г, перець солоний — 1 шт., цибуля — 1 шт., часник — 2 зубки, перець, яйце — 1 шт., печериці — 5 шт., сир «Російський» — 100 г, петрушка (зелень) — 1/2 пучка.

Кураче м'ясо злегка відбити, посолити, поперчити. М'ясний фарш змішати з нарізаними цибулею і болгарським перцем, додати часник, перець, сіль, яйце. Нарізати тонкими шматочками гриби, натерти сир.

Кураче м'ясо викласти у форму для запікання, зверху — фарш, потім — печериці, посипати тертим сиром. Помістити в розігріту духовку і готувати 35 хвилин. Подавати страву гарячою.

Дитячий майданчик

Притча про гордого кедр

В одному саду ріс кедр. З кожним роком він мужнів і ставав все вищим і красивішим. Його пишна крона по царськи височіла над іншими деревами і відкидала на них густу тінь. Але чим більше він розростався і тягнувся вгору, тим сильніше в ньому росла непомірна пиша.

Із погордою поглядаючи на всіх, одного разу він владно крикнув:

— Приберіть геть цю жалюгідну ліщину!

І дерево було зрубане під корінь.

— Звільніть мене від сусідства нестерпної смоківниці! Вона докучає мені своїм дурним виглядом, — наказав іншого разу примхливий кедр, й нещасне дерево спіткала та ж доля.

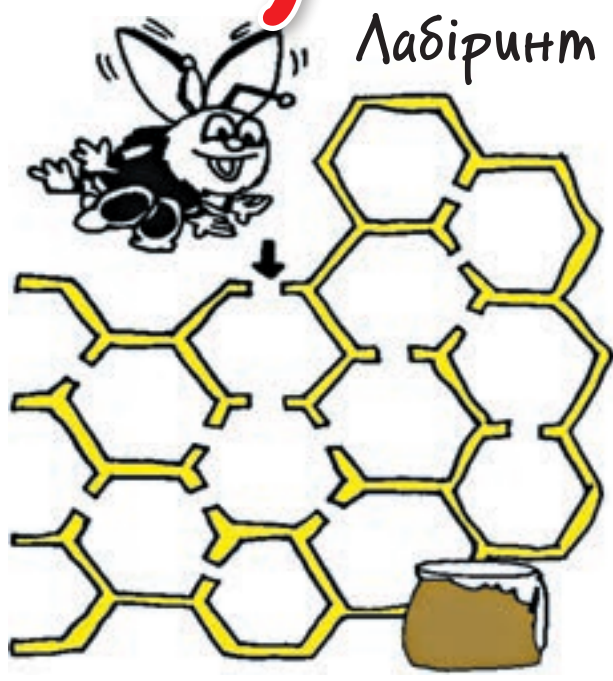
Задоволений собою, гордовито похитуючи вітами, пишаний красень ніяк не вгамовувався:

— Очистіть навколо мене місце від старих груш і яблунь!

І дерева пішли на дрова.

Так кедр повелів винищити одне за одним усі дерева, ставши повновладним господарем у саду, від колишньої краси якого залишилися лише пеньки.

Та якось налетів сильний ураган. Зарозумілий кедр щосили опирався йому, міцно тримаючись за землю потягнувши інші дерева. А вітер, не зустрівши на своєму шляху інших дерев, безперешкодно накинувся на самотнього красеня, нещадно ламаючи, троцячи і пригинаючи його донизу. Нарешті понівечений кедр не витримав лютих ударів, тріснув і повалився додолу.

1. Помаранчевий, кругленький, Солодкий і смаченький? Не тутешній він, а гість. З Африки привіт привіз.
2. Червоний колір, а кислий смак; Кам'яне серце, в чому це так?
3. Куди ступиш — всюди маєш, Хоч не бачиш, та вживаєш.

4. Фарбоване коромисло через річку повисло.
5. Сивий віл випив води повен діл.
6. Ввечері вмирає, Вранці оживає.

Загадки

Сам чорний, та не ворон, є роги, та не бик, шість ніг без копит.

(Рогатий жук)

Круглі озера ніколи не замерзають.

(Очі)

Хоч має вухо, а не чує.

(Голка)

Що з землі легко піднімеш, та далеко не закинеш?

(Пір'їна)

Що в хаті взимку замерзає, а надворі ні?

(Вікно)

Хто завжди правду каже?

(Дзеркало)

Книжки читає, а грамоти не знає.

(Окуляри)

Як не бий, він не заплаче, тільки сам завзято скаче.

(М'яч)

П'ять комірчин, а одні двері.

(Рукавиця)

Скільки кроків зробить горобець за сім років?

(Ніскільки, бо горобець не ходить, а стрибає)